

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи магістра денної форми навчання Горлакової О.О. на тему: «Експресія маркерів, асоційованих з епітеліально-мезенхімальним переходом, в прогресії раку ендометрію»

Мета роботи полягала у вивченні потенційних молекулярних маркерів агресивних форм ендометріюїдних карцином ендометрію (ЕКЕ) з урахуванням клініко-патологічних характеристик хворих.

У роботі використано зразки операційного матеріалу 50 хворих на рак ендометрію I-III стадії за FIGO. Дослідження проводили з використанням наступних методів: гістологічний, морфологічний, імуногістохімічний, молекулярний (виділення мікроРНК, ПЛР), проточної цитофлуориметрії, статистичний.

Встановлено фенотипову пластичність пухлинних клітин ендометрію за експресією маркерів епітеліально-мезенхімального переходу - E-кадгерину, β -катеніну і віментину та супресорних мікроРНК. Визначено, що у карциномах ендометрію наявність молекулярного фенотипу: $Vim^{negativ}E-kad^{high}\beta-kat^{high}$ асоціюється з такими показниками прогресії раку як низький ступінь диференціювання, глибока інвазія пухлини у міометрій та висока проліферативна активність. Останнє, також корелює з низькою експресією супресорних мікроРНК-34а і мікроРНК-142. Отримані дані показали, що досліджені бімолекулярні маркери можуть бути використані для виявлення більш агресивних форм ЕКЕ і проведення аргументованої корекції лікування хворих на цю патологію

Кваліфікаційна робота викладена на 62 сторінках, ілюстрована 7 рисунками, 7 таблицями та 7 мікрофотографіями. Список використаних джерел включає 73 роботи.

Ключові слова: ендометріюїдний рак ендометрію, епітеліально-мезенхімальний перехід, E-кадгерин, β -катенін, віментин, мікро-РНК-34а, мікроРНК-142.